

Ляліна Аліна

*магістрантка Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцент О. Лук'яненко)
(м. Полтава)*

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ

Гендерні стереотипи – це узагальнена модель поведінки та відносин, які вважаються прийнятними для певної людини на основі її біологічної статі. Гендер як ідентифікатор є важливим чинником соціального життя. Гендерні стереотипи змушують людей поводитися так, як суспільство вважає нормальним та не дозволяють людям бути собою.

У соціокультурному просторі України можна виявити проблему з узагальненням гендерних стереотипів та застосуванням їх до кожної людини, начебто всі однакові. Сучасний погляд на теорії гендерних стереотипів доводить, що соціальні відмінності між чоловіками та жінками не біологічного походження. Вони є набутими, приписаними особистості суспільством. Уявлення про гендер змінюється залежно від історичного та соціокультурного контексту. Роль жінки у суспільстві зараз та у минулому столітті зовсім не можна порівняти. Гендерну рівність розглядають як поняття рівності, рівних можливостей для кожної людини. В демократичному суспільстві питання гендерної рівності успішно регулюються недопущенням дискримінації за ознакою статі. Жінки та чоловіки мають однакові можливості у впливі на суспільно важливі рішення.

Маскулінність і фемінінність – приклад гендеру, указують на гендерну ідентичність. Силу, владу, незалежність у традиційній парадигмі відносять до маскулінності. А співчутливість, терплячість та обережність до і фемінінності.

Сучасні люди надають перевагу більш чоловічим рисам. Бо з ними легше бути доміантний, наполегливим і сильним, ніж дбайливим, скромним та емоційним [1, с. 8]. Від жінок часто чекають поступливості та емоційності, а від чоловіків зазвичай очікують впевненості в собі та агресивності. Це застарілі стереотипи. Настав час суспільству усвідомити, що мужність і жіночність – це риси, які треба розглядати як ознаки характеру, а не статі. Щоб бути сучасною людиною, потрібно мати як чоловічі, так і жіночі риси.

Люди не народжуються зі стереотипами в голові, а набувають їх. Стереотипи виникають у результаті спостережень і формуються під час традиційних процесів соціального пізнання. Розподіл сімейних і професійних ролей також гендерний стереотип. Жіночою соціальною роллю вважається роль домогосподарки, матері, вони відповідальні за взаємини в сім'ї. Чоловік веде

активне суспільне життя, будує кар'єру та відповідає за матеріальне забезпечення сім'ї [2, с. 14].

Вимоги сучасного світу довели, що неможливість чоловіка чи жінки виконувати тільки декілька біологічно зумовленими соціальних ролей. Чоловік не зможе бути вагітною жінкою, а жінка – генетичним батьком.

Гендерне маркування можна простежити й на інших соціальних ролях. І це зумовили соціально-культурними очікування щодо представника однієї з двох статей. Доглядати дитину, навчати, куховарити, робити наукові відкриття, керувати може і чоловік, і жінка однаково успішно. І біологічна стать тут ні до чого.

Гендерні стереотипи впливають і на професійний відбір. Традиційно вважається, що жіночі професії носять виконавський чи обслуговчий характер. Найчастіше жінки працюють в освіті, охороні здоров'я, у сфері торгівлі. Чоловіків бачать на керівних посадах навіть у сферах, які традиційно вважають «жіночими» [2, с. 14].

Список використаних джерел :

1. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація : посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. Київ, 2014. 65 с.

2. Гендерні дослідження : прикладні аспекти : монографія / В. П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін.; за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 448 с.

3. Крочук М. І. Гендерна рівність як складова загального принципу рівності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. (Серія юридична). 2011. № 4. С. 464–471.

Найденко Тарас

*аспірант Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)*

НАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ЯК ЗАСІБ РОБОТИ З КУЛЬТУРНИМИ ТЕКСТАМИ ДОБИ «ВІДЛИГИ» (1953–1964 РОКІВ)

Історії створюють розміщуючи події в сюжеті, обставини у оточенні, а персонажів інтегрують у притаманні їм характеристики. Повірити у такі вигадані світи читачі можуть завдяки наративам. Вони є семіотично-значущою послідовністю подій, які знаходяться у змістовно пов'язаній причинно-часовій взаємодії. Може виникнути питання – чим є «значущість» наративу? Її надають тексту автори? Можливо читачі? А якщо їх візії не співпадуть? Чи може інтенція автора бути стандартом який визначав би єдино вірне тлумачення наративів